Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
28 juni 2018

Ons kenmerk
TLE/U201800354
Lbr. 18/033
Uw kenmerk

Telefoon
070-373 83 93

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Sanering asbestdaken

Samenvatting

Deze brief informeert u over de opgave voor asbestdakensanering en de rol van gemeenten daarbij, de voordelen van een versnellingsaanpak en de stand van zaken voor wetgeving over een asbestdakenverbod in 2024. Ook gaat deze brief in op de inzet van de VNG om gemeente te ondersteunen bij de versnellingsaanpak voor asbestdakensanering en wat u als gemeente nu al kunt doen om de handhavingsopgave in 2024 te verkleinen

Bij het huidige tempo loopt de sanering van asbestdaken door tot 2026. De realisatie van de sanering voor 2024 betekent voor alle betrokken partijen een enorme opgave, zowel in de tijd als financieel. Het verbod in 2024 betekent voor gemeenten op termijn ook een grote en kostbare handhavingsopgave. In deze brief roept de VNG haar leden op in te zetten op een versnellingsaanpak voor asbestdakensanering, en daarmee tevens de handhavingsopgave vanaf 2024 te verkleinen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
28 juni 2018

Ons kenmerk
TLE/U201800354
Lbr. 18/033
Uw kenmerk

Telefoon
070-373 83 93

Bijlage(n)
-

Geacht college en gemeenteraad,

Vanaf 2024 zijn asbestdaken in Nederland naar verwachting verboden en worden gemeenten verplicht dit verbod te handhaven. Bij het huidige tempo, zonder maartregelen voor versnelling, loopt de sanering door tot 2026. In deze brief attenderen wij u graag op deze opgave, het belang van een versnellingsaanpak en de ontwikkelingen voor regelgeving over het verbod. Ook informeren wij u over onze inzet, het Programma Versnellingsaanpak sanering asbestdaken en wat u als gemeente nu al kunt doen ter voorbereiding op het verbod op asbestdaken.

1. Gemeentelijke opgave asbestdakensanering

De sanering van asbestdaken is een enorme opgave met de nodige knelpunten voor de uitvoerbaarheid en financiën. U kunt als gemeente op meerdere manieren te maken krijgen met de sanering van asbestdaken:

- uw gemeente is eigenaar van gebouwen met een asbestdak;
- u bent bevoegd gezag voor sloopmeldingen en vergunningen voor vervanging asbestdaken;
- u wordt vanaf 2024 verantwoordelijk voor de handhaving van het asbestdakenverbod;
- de inzameling en afvoer van asbest via de milieustraat;
- u heeft verantwoordelijkheden op gebied van volksgezondheid, veiligheid en voorlichting.

Sanering is noodzakelijk omdat veel daken na dertig jaar matig tot ernstig verweerd zijn en er steeds meer asbestvezels vrijkomen. Naar schatting is er in totaal 80 tot 90 miljoen vierkante meter aan asbestdaken in Nederland. Deze daken kunnen risico's voor de volksgezondheid en de leefomgeving opleveren.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

2. Wat doet VNG

De VNG steunt het verbod op asbestdaken. Wel zien wij dat bij gemeenten nog veel vragen en zorgen leven over financiële knelpunten en haalbaarheid van uitvoering, en dat er behoefte is aan kennisuitwisseling over mogelijke aanpakken. Daarom zetten wij in op twee sporen:

a. Bij het parlement en het ministerie pleiten wij voor duidelijkheid over 2024 als datum voor het asbestdakenverbod, maar wel met oog voor uitvoerbaarheid.
    - Door duidelijkheid over het verbod weet u als gemeente beter waar u aan toe bent bij de aanpak en uiteraard de voorbereiding van toezicht en handhaving van het verbod. er ontstaat voor alle betrokken partijen meer noodzaak tot samenwerking om deze grote opgave tijdig te kunnen realiseren.
b. Voor de uitvoerbaarheid zullen wij nadrukkelijk aandacht vragen voor zaken als het oplossen van knelpunten in huidige regelgeving, de noodzaak van ontwikkeling van financiële arrangementen en het verminderen van de handhavingslasten. Wij ondersteunen gemeenten bij de versnellingsaanpak door:
    - Het informeren over de ontwikkelingen via deze ledenbrief;
    - Opbouwen van een netwerk met gemeenten en omgevingsdiensten voor uitwisseling van kennis en ervaringen met de aanpak van asbestinventarisatie, -sanering en handhaving;
    - Inventariseren van kansrijke koppelmomenten met andere gemeentelijke opgaven, zoals energietransitie en vrijkomende agrarische bebouwing (VAB
    - Bijdrage aan het Asbestfeitencongres;
    - Samenwerking met de ambassadeurs versnelling asbestdakensanering en andere partijen uit het programma Versnellingsaanpak Asbestdakensanering zodat we kennis en ervaring kunnen bundelen en verbinden met de gemeentelijke uitvoeringspraktijk;
    - Opstellen gemeentelijke agenda asbestdakensanering.

3. Stand van zaken landelijk verbod asbestdaken

Het kabinet wil asbestdaken per 2024 verbieden vanwege risico's voor gezondheid en milieu. Voor het verbod op asbestdaken zijn wijzigingen van de Wet milieubeheer en het Asbestverwijderings-besluit nodig. Op 2 juli 2018 debatteert de Tweede Kamer over het wetsvoorstel met de grondslag voor het verbod. Momenteel is het verbod dus nog niet van kracht. Ook is nog niet geregeld hoe het verbod gehandhaafd moet worden. Wel stelt de staatssecretaris in antwoord op Kamervragen dat de handhavingslasten voor gemeenten laag blijven door de inzet op tijdige sanering.

4. Voordelen versnellingsaanpak

Versnelling van de huidige saneringsaanpak is belangrijk, niet alleen vanwege het verbod in 2024 maar ook omdat het op termijn voor u voordelen oplevert, zoals:

- financieel voordeel voor uw gemeente. Het stimuleren van asbestdakensanering nu is veel goedkoper dan handhaving achteraf in 2024. Diverse gemeenten die ervaring hebben met een versnellingsaanpak bevestigen dit. Zie bijlage voor nadere toelichting;
- minder asbesthoudend zwerfvuil;
- behoud van verkoopbaarheid van panden in uw gemeente. Panden met asbestdaken worden waarschijnlijk moeilijker verkoopbaar, zeker na 2024. Kopers willen geen risico's van een asbestdak en de verzekeraars bouwen de dekking van (schade en brand bij) asbestdaken daken af;
- kansen door gecombineerde aanpak met energietransitie;

- Efficiënte en effectieve aanpak. Particulieren hebben vaak behoefte aan ondersteuning door de overheid voor een collectieve aanpak. Bij rijtjeswoningen is het bijvoorbeeld technisch lastig en om gezondheidsredenen onwenselijk om een of enkele panden over te slaan.

5. Wat kunt u nu al doen?

De sanering van asbestdaken is een flinke opgave, maar in de aanloop naar 2024 kunt u al het nodige doen om de handhavingsopgave te verkleinen. Wij geven u alvast een aantal suggesties wat u nu al kunt doen:

- Agendeer het onderwerp asbestdaken in uw college of gemeenteraad. Bestuurlijke steun is essentieel voor de uitvoering.
- Vermeld het te verwachten asbestdakenverbod op uw gemeentelijke website en neem daarbij verwijzingen op naar websites met voorbeeldmateriaal, zoals filmpjes op Milieu Centraal, en maak gebruik van de asbestinformatievoorziening van Infomil.
- Inventariseer de nul situatie voor asbestdaken: Hoeveel panden en aantal m^2 asbestdaken zijn er. Kijk daarbij of samenwerking met regiogemeenten en/of provincie mogelijk is;
- Breng de doelgroepen, stakeholders en mogelijke samenwerkingspartners in de regio in kaart. Zoek uw omgevingsdienst en andere partners in de keten en de regio op;
- Bepaal de positie en ambitie voor uw gemeente: om hoeveel asbestdaken gaat het, wat zijn de belangrijkste doelgroepen, wilt u proactief doelgroepen ondersteunen met collectieve wijkaanpakken of alleen inwoners met een asbestdak actief informeren, wat zijn kansen voor koppelopgaven in uw gemeente (i.e. energietransitie, vrijkomende agrarische bebouwing).
- Bekijk welke instrumenten nu al beschikbaar zijn, zoals voorbeelden van communicatiecampagnes, collectieve wijkaanpakken en financiële arrangementen via programma Versnellingsaanpak sanering asbestdaken en VNG-databank praktijkvoorbeelden.
- Regel tijdig budget in uw begroting voor een versnellingsaanpak;
- Stortkosten milieustraat: De ervaring van koplopergemeenten is dat bij gratis storten van asbest minder risico is op asbesthoudend zwerfvuil.
- Stimuleer uw beleidsmedewerker milieu of adviseur vergunningverlening om aan te sluiten bij de groep milieu op het digitale ROM-netwerk, zodat bij het thema asbest ervaringen kunnen worden uitgewisseld met andere gemeenten, omgevingsdiensten en de VNG.

Wij vragen u samen met ons in te zetten op het stimuleren van de asbestdakensanering, zodat we gezamenlijk deze grote opgave kunnen realiseren.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur